

การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ภาวิณี คุรุทปักษ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

กลุ่มตัวอย่าง ครูสายผู้สอนของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำนวน 105 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejceci and Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน โดยผู้วิจัยขอเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ .93

สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามเพศเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ค่าที (t-test) แบบ Independent ส่วนประสบการณ์การทำงานวิเคราะห์โดยค่า One Way Analysis of Variance

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีส่วนร่วมมากที่สุด และด้านการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และด้านการนิเทศภายใน ตามลำดับ

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

2. ครูสายผู้สอนของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมและราย ด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

3. ครูสายผู้สอนของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

คำสำคัญ

การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า, งานวิชาการ

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มีวิสัยทัศน์มุ่งพัฒนาผู้เรียน ทุกคนซึ่ง เป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกายและจิตใจมีความรู้มีคุณธรรมมีจิตสำนึกใน ความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขมีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและ การศึกษาตลอดชีวิตโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้เต็มตามศักยภาพมีจุดหมายให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของ ตนเองมีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือยึดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิตมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย มีความรัก ชาติ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิต สาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขโดยกำหนด คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในฐานะพลเมือง ไทยและพลโลกไว้ 8 คุณลักษณะคือ รักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่าง พอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะโดยกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรไว้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้จัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามแนวนโยบายการปฏิรูป การศึกษาอย่างมีทิศทาง ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระ การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 หน้า 3-8)

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและลงทุนในด้านการศึกษาร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการผลักดันการสร้างโอกาสทางการศึกษาและการใช้กลไกทางการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ สร้างศักยภาพคนให้มีความพร้อมสำหรับการแข่งขันในระดับอาเซียน และระดับโลก จากการจัดอันดับการศึกษาไทย โดย World Economic Forum วันที่ 4 กันยายน 2556 ประเทศไทยอยู่อันดับ 81 ของโลก คุณภาพระบบการศึกษาอยู่อันดับ 8 ของอาเซียนอยู่ในสถานะถดถอยลงอย่างมาก เด็กไทยมีความสามารถโดยเฉลี่ยอ่อนลงทั้งในด้านการอ่าน กระบวนการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล การริเริ่มสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา รวมทั้งความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ซึ่งผลลัพธ์เหล่านี้เกิดจากกระบวนการปลูกฝัง เสริมสร้าง และการเรียนการสอนที่ขาดประสิทธิภาพ

งานวิชาการนับเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารงานโรงเรียน เพราะโรงเรียนและครูผู้สอนมีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวม ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาจึงควรให้ความสำคัญ ดังนั้นสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการงานทุกอย่างไปพร้อมๆกันอย่างมีคุณภาพ โดยมีงานวิชาการเป็นงานหลักและงานอื่นๆเป็นงานสนับสนุน เพื่อประสิทธิภาพของผู้เรียน โดยการบริหารเพื่อสร้างประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ควรเป็นการบริหารที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เพราะการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการ โดยเฉพาะทางการศึกษา โดยมีหลักการสำคัญที่มีส่วนในการสร้างบรรยากาศแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น ทำให้คนทำงานมีความภาคภูมิใจ การทำงานคนเดียวย่อมสำเร็จได้ยากจึงต้องร่วมแรงร่วมใจกันในองค์กร ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม องค์กรจึงจะพัฒนาไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างการบริหารงานฝ่ายวิชาการ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการจัดการเรียนการสอน งานนิเทศการศึกษา งานทะเบียนวัดผล งานข้อสอบ งานวิจัยในชั้นเรียน งานห้องสมุดและศูนย์การเรียนรู้ ขอบข่ายบริหารงานวิชาการได้กำหนดไว้หลายด้าน ดังนี้ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7. การนิเทศการศึกษา 8. การแนะแนวการศึกษา 9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10. การส่งเสริมความรู้

จากที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่าย กลุ่มคุ้มบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

เพื่อสะท้อนปัญหาและความต้องการที่แท้จริง และใช้ข้อมูลเป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่าย กลุ่มคู้บบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่าย กลุ่มคู้บบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำแนกตามเพศ ประสิทธิภาพการทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ครูสายผู้สอนของโรงเรียนเครือข่าย กลุ่มคู้บบางกะเจ้า ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำนวน 105 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครูสายผู้สอนของโรงเรียนเครือข่าย กลุ่มคู้บบางกะเจ้า ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคัดเลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน โดยผู้วิจัยขอเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 100 คน

ตัวแปรในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ประกอบด้วย เพศและประสิทธิภาพในการทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่าย กลุ่มคู้บบางกะเจ้า ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 การบริหารงานวิชาการ ทั้ง 4 ด้าน คือ 1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2. ด้านงานการเรียนการสอน 3. ด้านงานวัดและประเมินผล 4. ด้านงานนิเทศการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูสายผู้สอนของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคู้บบางกะเจ้า ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำนวน 105 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน โดยผู้วิจัยขอเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence หรือ Index of Concordance : IOC) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และหาค่าความ

เชื่อมั่น ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ 1.ข้อมูลส่วนบุคคล 2.เนื้อหาที่จะทำวิจัย 3.ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติด้วย t-test แบบ Independent t-test และ ANOVA (One Way Analysis of Variance) สำหรับตัวแปรเพศและประสบการณ์ในการทำงาน

ผลการวิจัย

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 100 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี และระหว่าง 5 – 10 ปี

2. การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำนวน 105 คน มีส่วนร่วมโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบครูมีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

4. ผลการเปรียบเทียบครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาดังนั้น โรงเรียนในเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จึงมีนโยบายเน้นการพัฒนาทางด้านวิชาการ เช่น ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานจัดการเรียนการสอน ด้านงานวัดผลและประเมินผล และด้านงานนิเทศการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษา เพื่อให้เกิดผลดีและเกิดประโยชน์กับผู้เรียนอย่างสูงสุด โดยการมีส่วนร่วมด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านงานวัดผลและประเมินผล ด้านงานจัดการเรียนการสอน และอันดับสุดท้าย คือ ด้านงานนิเทศการศึกษา ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โดยภาพรวมและรายข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มกิ่งบางกะเจ้า ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยยึดหลักสูตรแกนกลางเป็นหลัก ให้ครูมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายของหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ กำหนดนโยบายด้านวิชาการของโรงเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น กำหนดแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์เอกสารประกอบหลักสูตร การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ การประชุมปรึกษาหารือเพื่อปรับปรุงการใช้หลักสูตร และเอกสารคู่มือประกอบการสอน การเสนอแนะจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมชาย จันทนา (2551, หน้า บทคัดย่อ)** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสตรีในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยภาพรวมด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมศักดิ์ ชูช่วง (2551, หน้า บทคัดย่อ)** ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุโขทัย เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมทุกด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติมาก คือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านที่มีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือ ด้านงานนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การเสนอแนะบุคลากรที่จะทำหน้าที่นิเทศภายในร่วมกับผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการยอมรับผู้นิเทศที่ไม่ใช่ผู้บริหารยังมีน้อย ผู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับผู้บริหารจึงต้องมีวิสัยทัศน์และคุณวุฒิเหมาะสม ได้รับการยอมรับจากคณะครู ผู้บริหารจึงควรเปิดโอกาสให้คณะครูมีส่วนร่วมในการเสนอแนะบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **มงคล อินทสิทธิ์ (2542, หน้า บทคัดย่อ)** ได้ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ในการบริหารงานวิชาการ นั้นคือมีส่วนร่วมบริหารงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีส่วนร่วมบริหารงานวัดผลและประเมินผล และการมีส่วนร่วมบริหารการนิเทศภายใน นอกจากนี้ครูผู้สอนยังให้ความเห็นในเรื่องความไม่สอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น เสนอแนะให้อบรมสัมมนา การใช้หลักสูตร ครูขาดเครื่องมือวัดผลที่เป็นมาตรฐาน ขาดความรู้ความเข้าใจด้านการประเมินผล การจัดทำแฟ้มสะสมงานของนักเรียน เสนอแนะให้มีการใช้แบบทดสอบมาตรฐาน และมีการอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอน การนิเทศภายในที่ครูส่วนหนึ่งเห็นว่ามีส่วนร่วมน้อยนั้น เสนอแนะให้มีแผนการนิเทศ

ภายในและควรรณีเทศอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ [คะนิงพร ภูภักดิ์ \(2549, หน้า บทคัดย่อ\)](#) พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชายโกลาสทางการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน อยู่ในระดับมาก

2. จากผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลจากการวิจัยของกลุ่มตัวอย่าง 100 คนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันโดยครูเพศชายมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน มากกว่าครูเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้ามีครูเพศชายจำนวนน้อย แต่มีความกระตือรือร้น และมีความกล้าแสดงออก จึงเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ [ศักดิ์ศรี ก้อนคำ \(2549, หน้า บทคัดย่อ\)](#) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานขนาดเล็กที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานขนาดเล็ก โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. จากผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเครือข่ายกลุ่มคุ้มบางกะเจ้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ต้องการให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียน โดยจัดโครงสร้างการบริหารงานให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากขึ้น โดยไม่คำนึงว่าจะมีประสบการณ์มากหรือน้อย และระบบการคัดเลือกบุคลากรเข้ารับราชการครูได้กำหนดไว้ได้อย่างเหมาะสม ครูที่มีประสบการณ์น้อยอาจอาจมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้เท่ากับครูที่มีประสบการณ์มาก ถ้ามีโอกาสได้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอเพราะจะเป็นการส่งเสริมประสบการณ์แก่พวกที่มีประสบการณ์น้อยกว่าในโอกาสต่อไป นอกจากนี้ในการดำเนินนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ดำเนินงานด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมไม่ได้จำกัดในเรื่องประสบการณ์ การบริหารให้ความสำคัญกับครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี ได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองอย่างเท่าเทียมกัน มีการจัดประชุมเพื่อชี้แจงการพัฒนางานด้านวิชาการ มีการศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศเพื่อนำความรู้มาพัฒนาองค์กร พัฒนาสถานศึกษาที่สังกัดอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ [จุฑาณัฐ สุภาพ \(2555, หน้า บทคัดย่อ\)](#) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์สอน โดยรวมและด้าน

การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก มีความเห็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมากกว่าครูที่มีประสบการณ์สอนน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของศักดิ์ศรี ก้อนคำ (2549, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศรีสะเกษ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ ที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก โดยรวมแตกต่างกัน และรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

3.1 ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอเนก คำจำริญู (2550, หน้า บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอน โรงเรียนขนาดเล็กมีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ศักดิ์ หงส์คำ (2551, หน้า บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอบุรฉานธานี เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีเพศ และประสบการณ์ต่างกัน ด้านการวัดผลประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวดี เถาศูด (2553, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารวิชาการในภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่นอยู่ในระดับมากทุกด้าน และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน ในภาพรวมมีการปฏิบัติงานบริหารวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ด้านงานวัดผลและประเมินผลครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปีมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป ซึ่งไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ศักดิ์ หงส์คำ (2551, หน้า บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีเพศและประสบการณ์ต่างกัน ด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ด้านการนิเทศการศึกษา ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี และ 5-10 ปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุรัชย์ ประคาศรี (2551, หน้าบทคัดย่อ)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานต่อกระบวนการนิเทศภายใน ผลการวิจัย พบว่า ครูในสถานศึกษาพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุรินทร์ เขต 1 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปีขึ้นไป และครูที่มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นระดับมากทุกด้าน โดยครูที่มีอายุและประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ สถานศึกษาควรให้ครูมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายของหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ โดยอาจจัดประชุมชี้แจงหรืออบรมเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันและให้ทราบถึงสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะในเรื่องของความเข้าใจหลักสูตรแกนกลางของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม เน้นให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและทราบรายละเอียดต่าง ๆ ของหลักสูตรสถานศึกษาจะได้ร่วมกันพัฒนานักเรียนในปกครองให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรหลังจากนำหลักสูตรไปใช้
2. งานจัดการเรียนการสอน บางครั้งมีกิจกรรมมากกว่าเรียน ปัจจุบันนักเรียนมีการพัฒนาการเรียนในเรื่องการเขียนและการอ่านยังไม่ดีเท่าที่ควร ควรนำผลการประเมินของนักเรียนมาพัฒนาให้เป็นระบบ สถานศึกษาควรจัดครูสอนในรายวิชาต่าง ๆ ตามความถนัดและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ
3. งานวัดผลและประเมินผล มีภาระงานในการดำเนินการมากเกินไปและซ้ำซ้อนทำให้นักเรียนเรียนรู้ไม่ทัน สถานศึกษาจึงควรจัดสัมมนาวางแผนทางการวัดผลและประเมินผลให้เป็นแนว

เดียวกัน ที่สำคัญควรนำผลที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุง ในการสอนแต่ละครั้งควรมีการทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียนและทดสอบหลังเรียน ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่บุคลากรครู โดยเฉพาะในเรื่องของการประเมินผลตามสภาพจริง การกำหนดเกณฑ์การประเมิน และการทำข้อสอบมาตรฐานเพื่อใช้ใน กลุ่มโรงเรียน

4. งานนิเทศการเรียนการสอนหรืองานนิเทศภายใน สถานศึกษาควรจัดให้มีการนิเทศภายในทุกปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรจัดในรูปของคณะกรรมการนิเทศ โดยให้ครูมีส่วนร่วมในการเสนอแนะบุคลากรที่จะทำหน้าที่นิเทศร่วมกับผู้บริหาร สร้างความเข้าใจถึงเหตุและผลของการนิเทศเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอน จัดให้มีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ อันจะส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

คะเนิงพร ภู่อักดิ์.(2549). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

จุฑาณัฐ สุภาพ. (2555). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเขาสงขเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1.

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

ณรงศักดิ์ หงส์คำ. (2551). สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

มงคล อินทสิทธิ์. (2542). การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่. ศูนย์บริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เรวดี เถาสุด. (2553). การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนกลุ่มกรุงเทพเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศักดิ์ศรี ก้อนคำ. (2549). สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.

สมชาย จันทนา. (2551). ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสตรี ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร

มหาดบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

สมศักดิ์ ชูช่วง. (2551) การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุโขทัย เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

สุรัชย์ ประดาศรี. (2551). ความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อกระบวนการนิเทศภายใน. วิทยานิพนธ์การศึกษาตามหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

อเนก คำจำรูญ. (2550). การศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.